

Siikalatvan kunnan elinkeino-ohjelma 2019-2022

OHJELMAN SISÄLTÖ

Sisällysluettelo:

- Johdanto ja tahtotila
- Ohjelman valmistelu luottamusmiesten kanssa
- Ohjelman valmistelu yrittäjien kanssa
- Väestökehitys
- Työvoiman ja työllisten määrän kehitys
- Infra ja palvelut
- Elinkeinorakenne
- Menestystekijät kunnan näkökulmasta
- Menestystekijät yrittäjien näkökulmasta
- Missio ja Visio
- Keskeiset tavoitteet
- Keskeiset toimenpiteet
- Operatiiviset resurssit
- Strategiset resurssit
- Taloudelliset resurssit
- Toiminnan kärki
- Yleisaikataulu
- Vuosikello
- Yhteenveto

JOHDANTO ja TAHTOTILA

Siikalatvan kunnassa on monipuolinen elinkeinorakenne ja kunta sijaitsee logistisesti hyvällä paikalla. Kunnassa ja kunnan yrityksissä on vahva tekemisen meininki.

Ohjelman tavoitteena on lisätä suunnitelmallisuutta elinkeinojen kehittämiseen ja varata sen kehittämiseen sellaiset resurssit, millä voidaan parantaa alueen elinvoimaisuutta ja houkuttelevuutta. Palveluiden pitää myös kehittyä vastaamaan yrittäjien ja työntekijöiden tarvetta, jotta kunta on riittävän houkutteleva heidän näkökulmastaan.

Ohjelman kautta vahvistetaan uusien yritysten syntymistä, uusien yritysten muuttamista alueelle ja toimivien yritysten toimintaedellytysten parantamista.

Kunnan päättäjillä ja johtavilla virkamiehillä on vahva tahtotila panostaa elinkeinojen kehittämiseen antamalla tarvittavat resurssit ja tuki operatiivisessa vastuussa oleville henkilöille.

OHJELMAN VALMISTELU YHDESSÄ LUOTTAMUSHENKILÖIDEN JA JOHTAVIEN VIRKAMIESTEN KANSSA

Lähtökohtana elinkeino-ohjelman valmistelussa on ollut laaja osallistaminen, mihin on otettu mukaan luottamushenkilöt, virkamiehet ja yrittäjät.

Startti elinkeino-ohjelman valmisteluun annettiin Kick-off seminaarissa Konsulttitoimisto Seppo Hoffren Oy:n toimesta. Seminaarissa luottamushenkilöiltä ja virkamiehiltä saadun palautteen pohjalta valmisteltiin runko elinkeino-ohjelmalle.

Luottamus- ja virkamiehet kävivät tutustumassa Iin kuntaan syksyn 2018 aikana. Vierailulla saatiin tietoa kunnasta ja kunnan elinkeinopolitiikasta sekä käytännön toimenpiteistä.

Luottamus- ja virkamiesten kesken järjestettiin useita työpajoja, joissa laletettiin yhteisesti askelmerkit tavoitteille, toimenpiteille sekä resursseille.

OHJELMAN VALMISTELU YHDESSÄ YRITTÄJIEN KANSSA

Yrittäjien rooli kunnan elinvoimaisuuden kehittämisessä ja houkuttelevuuden parantamisessa on keskeinen. Kuntaan tarvitaan uusia yrityksiä ja nykyisten yritysten liiketoimintoja pitää pystyä kehittämään.

Siikalatvan luottamushenkilöissä on mukana useita yrittäjiä. Tätä kautta yrittäjien ääni on kuulunut, kun tavoitteita, toimenpiteitä ja resursseja on määritelty eri tilaisuuksissa.

Yrittäjien hallitus teki nelikenttäanalyysin, missä arvioitiin Siikalatvaa yritysten toimintaympäristönä.

Erikseen järjestettiin yrittäjien iltakahvitilaisuus työpajatyypisenä. Näissä yrittäjät pääsivät tuomaan esille ne asiat, millä yrittäjyyttä voidaan tukea ja luodaan edellytyksiä yritystoiminnalle.

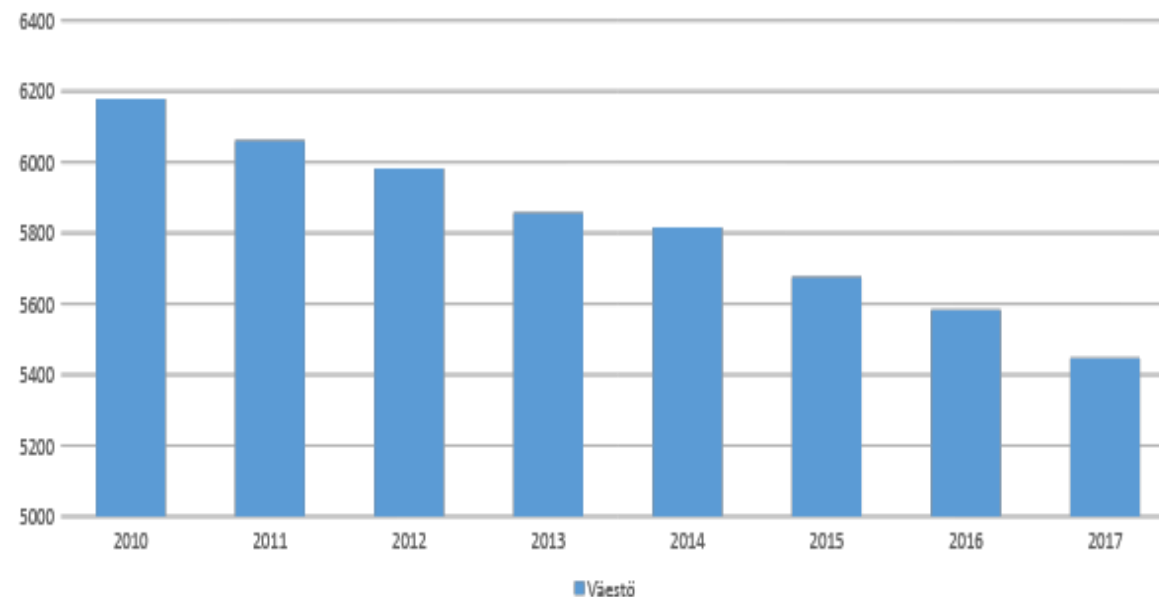
VÄESTÖKEHITYS

Kunnan väestö on vähentynyt tällä vuosikymmenellä 730 henkilöllä eli 12 %.

Kunnan elinvoiman tulevaisuus näyttää todella huolestuttavalta, jos väestökato jatkuu.

Väestökadon johdosta kunnan verotulot ja valtion osuudet putoavat merkittävästi.

Väestökadon taittumiseen tarvitaan uusia yrityksiä sekä nykyisten yritysten liiketoimintojen sekä palvelurakenteen kehitystä.

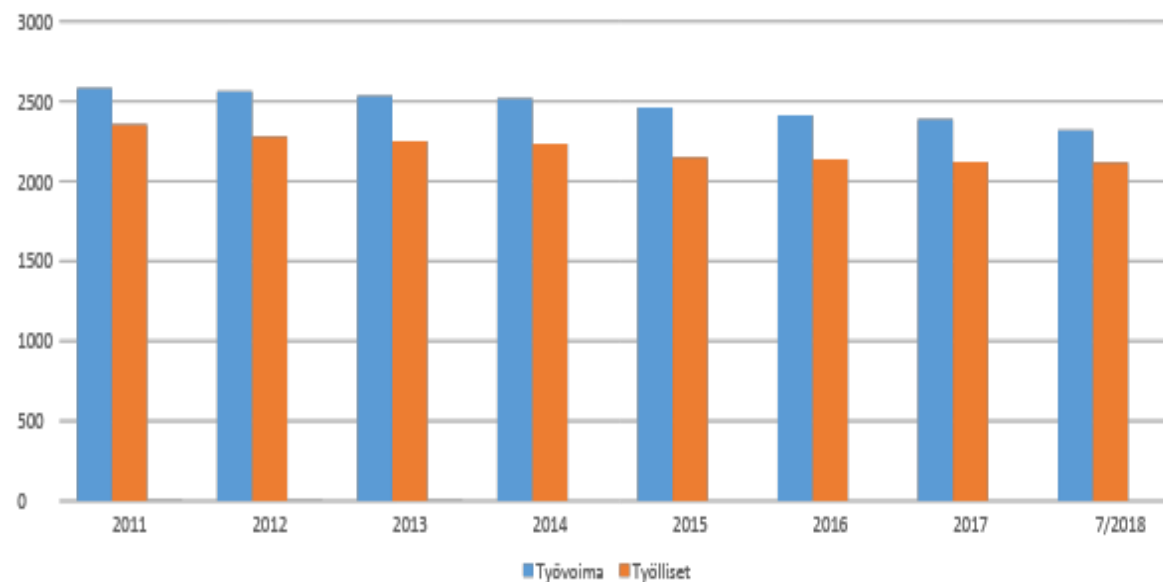
TYÖVOIMAN JA TYÖLLISTEN MÄÄRÄN KEHITYS

Työllisten määrä on vähentynyt tällä vuosikymmenellä 285 henkilöllä eli 12 %.

Uusien yritysten syntyminen ja nykyisten yritysten kehitys eivät ole pystyneet katkaisemaan heikkoa kehitystä.

Jatkossa tarvitaan kunnassa toimivien nykyisten yritysten voimakkaampaa kasvua ja niiden liiketoimintojen kehittymistä.

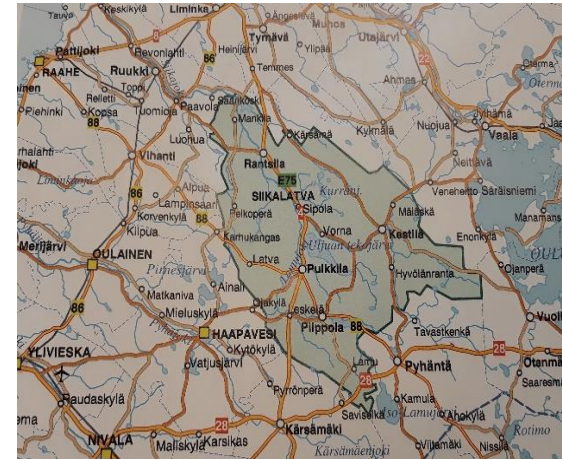
Kuntaan tarvitaan myös merkittäviä uusia kasvuyrityksiä ja uudenlaista liiketoimintaa.

Palveluiden laajuudella ja laadulla on suuri merkitys, kun houkutellaan uusia yrityksiä ja työntekijöitä kuntaan. Täten palveluiden säilyttäminen ja niiden kehittäminen on keskeisessä osassa, kun kunnan elinvoimaisuutta ja houkuttelevuutta vahvistetaan.

Yritysten näkökulmasta Siikalatvan kunta pystyy tarjoamaan edullisia ja suurikokoisia tontteja logistisesti hyviltä paikoilta. Logistiikka mahdollistaa edulliset kuljetukset ja liikenteen asiakasvirtojen hyödyntämisen sekä henkilöstön saamisen yrityksiin.

Työntekijöiden näkökulmasta kunnan vahvuutena on edulliset omakotitontit, kilpailukykyiset ja laadukkaat vuokra-asunnot, turvallinen ympäristö, laadukkaat päivähoitomahdollisuudet, perus- ja toisen asteen koulutus sekä edulliset harrastusmahdollisuudet.

Siikalatvan kunnan elinkeinorakenne on monipuolinen:

- Vahva maatalous
- Monipuolinen terästeollisuus
- Uudistuva elintarviketeollisuus
- Laaja turvetuotanto
- Monipuolista osaamista rakentamisen eri osa-alueilla
- Kuljetus- ja logistiikkapalvelut laajoille asiakasryhmille
- Päivittäistavarakaupat lähellä asiakkaita
- Erikoisosaamista kilpa-autojen (Formula) valmistuksessa ja elektroniikassa
- Kansainvälisille asiakkaille suunnattua monipuolista matkailupalvelua
- Elinkeinorakennetta voidaan vahvistaa hankkeiden kautta, joiden toimenpiteet voidaan kohdistaa kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseen

MENESTYSTEKIJÄT, joilla ELINVOIMAISUUTTA JA HOUKUTTELEVUUTTA VOIDAAN PARANTAA (kunnan näkökulmasta)

Markkinoinnin ja aktiivisen myynnin kautta kunnan tunnettuus paranee ja yritysten kiinnostus kuntaa kohtaa kasvaa.

Kunta sijaitsee logistisesti hyvällä paikalla ja infra yrityksille on kunnossa.

Kunta panostaa yritysten toimintaedellytysten luomiseen.

Alueelta on saatavissa hyväkuntoisia ja kilpailukykyisiä vuokra-asuntoja sekä omakotitontteja.

Uusien yritysten ja toimivien yritysten kasvun kautta väestökehitys paranee.

Kunnassa säilyy yritystoimintaa palveleva toisen asteen koulutus.

Tavoitteiden eteen tehdään kovasti töitä yhteisrintamassa ja annetaan vastuullisille selkänöja toteuttaa suunnitelmat.

MENESTYSTEKIJÄT, joilla ELINVOIMAISUUTTA JA HOUKUTTELEVUUTTA VOIDAAN PARANTAA (yrittäjien näkökulmasta)

Uudet uskaliaat yrittäjät, joita haetaan systemaattisesti erilaisten työkalujen ja pro-aktiivisen toiminnan avulla.

Infra on kunnossa ja logistisesti hyvällä paikalla olevia teollisuustontteja on tarjolla. Vapaana olevista teollisuuskiinteistöistä pyritään eroon aktiivisella myynnillä (esim. huutokauppa.com) tai vuokraamisella. Myyntihinnan suuruutta ohjaa pitkälti kohteen tasearvo.

Tietoliikenneverkon ja digitaalisuuden toimivuus > mahdollistavat paikasta riippumattoman tietotyön tekemisen.

Kunta pystyy nopeasti ja ketterästi tekemään päätöksiä yritysten kanssa ja viemään asioita eteenpäin. Yrittäjiä arvostetaan ja heidän tarpeensa kartoitetaan sekä huomioidaan mm. infra, toimitilat.

Kunnan tunnettuuden parantaminen ja myönteisen mielikuvan luominen kunnasta. Panostetaan vahvasti markkinointiin ja myyntiin, jotta teollisuus- ja palveluyritykset saadaan kiinnostumaan kunnasta.

Harrastus ja koulutusmahdollisuuksien kautta lisätään työntekijöiden sekä perheiden kiinnostusta hakeutua kunnassa oleviin yrityksiin töihin.

Kilpailukykyisiä vuokra-asuntoja on tarjolla työntekijöille ja perheille.

RYHMÄTYÖ 1 > kahden tärkeimmän vaihtoehdon valinta

- Kukin rastittaa 2 tärkeimpänä pitämäänsä vaihtoehtoa, mikä luovat edellytyksiä yrityksille sijoittua alueelle

1. Osaavaa työvoimaa on saatavilla | 1
2. Työvoimakustannukset ovat matalat
3. Kunta pystyy nopeasti ja ketterästi tekemään päätöksiä yritysten kanssa ja viemään asioita eteenpäin | 18
4. Yrityspalveluiden tuki on riittävän laajaa | 1
5. Infra on kunnossa ja logistisella hyvällä paikalla olevia teollisuustontteja on tarjolla | 1
6. Etäisyydet kasvukeskuksiin ovat lyhyet
7. Kunnan palvelurakenne vastaa yritysten tarpeita | 1
8. Paikkakunnalla on jo vahvaa osaamista, missä on synergiaetuja myös muille yrityksille mm. metaliklusteri | 0
9. Yrityksillä on myönteinen mielikuva kunnasta | 11

RYHMÄTYÖ 2 > kahden tärkeimmän toimenpiteen valinta

- Kukin rastittaa 2 tärkeimpänä pitämäänsä vaihtoehtoa, joiden avulla tavoitteet voidaan saavuttaa

1. Kartoitetaan kunnassa toimivien kasvuyrittäjien tarpeet mm. toimintojen osalta ja osallistutaan näiden investointeihin, mikä yritysidea on toimiva ja yrityksen taloustilanne kunnossa | 13
2. Rakennetaan nelostien varteen teollisuustilaa yrityksille, joiden liikeidea on toteuttamiskelpoinen ja yrityksen talustilanne on vakaalla pohjalla ja jos investointille saadaan vähintään 5-7 % m tuotto | 12
3. Aloitetaan 10 euron yritystonttikampanja | 0
4. Haetaan systemaattisesti erilaisten työkalujen avulla yrityksiä, joilla on kasvustrategia ja jotka hakevat kuntaa, minne voisivat sijoittaa liiketoimintaansa eri argumenteilla | 45
5. Panostetaan vahvasti markkinointiin ja myyntiin, jotta teollisuus- ja palveluyritykset kiinnostuisivat alueesta | 11
6. Varmistetaan, että alueella on saatavilla edullisia omakotitalontontteja (1 euron tontti) ja vuokra-asuntoja | 12
7. Parannetaan kunnan palvelurakennetta ja varmistetaan koulutuksen avulla yrityksille osaavaa työvoimaa
8. Lisätään yrittäjyyskasvatusta kouluille ja koulutusta/nuoronta yritystoiminnasta kiinnostuneille | 1
9. Panostetaan yritysten ja kuntien suhdetoimintaan sekä verkostoitumiseen | 2

MISSIO ja VISIO

MISSIO:

- Siikalatvan kunta kuuntelee yrityksiä ja luo yrityksille toimintaedellytyksiä ketterästi ja joustavasti

ARVOT ja VISIO:

- Puhalletaan yhteen hiileen yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi
- Otetaan innolla uudet opit vastaan ja ollaan valmiita uudistumaan ja muuttamaan toimintatapoja
- Toimitaan jatkuvan kehittämisen periaatteella tarkastelemalla hullutkin ideat avoimesti rakentavassa hengessä
- Mitä puhutaan, niin toimitaan niiden mukaisesti > teot ratkaisevat
- Kunta on rohkea edelläkävijä ja sillä on valmius ottaa hallittuja riskejä

KESKEISET TAVOITTEET

1. Teollisten,- palvelu,- ja vientiyritysten lisääminen tai niiden alihankinnan siirtäminen kunnassa oleville yrityksille.
2. Työpaikkojen lisääminen > 50 uutta bruttotyöpaikkaa / vuosi.
3. Yrityskannan kasvattaminen > 25 uutta yritystä / vuosi. Jokainen yrittäjä on tärkeä.
4. Työvoiman saatavuuden varmistaminen yrityksille.

RYHMÄTYÖ 2 > valitaan 2 TÄRKEINTÄ TAVOITETTA!

- Kukin rastittaa 2 tärkeimpänä pitämäänsä tavoitetta, mitkä pitäisi olla mukana uudessa Siikalatvan elinkeino-ohjelmassa, jotta kunnan elinvoimaisuutta voidaan parantaa

1. Yrityskannan kasvattaminen > 25 uutta yritystä / vuosi	11
2. Teollisten / vientiyritysten lisääminen	18
3. Kilpailukykyinen asuntotarjonta yritysten työntekijöille	1
4. Työpaikkojen turvaaminen ja säilyttäminen nykytasolla	1
5. Työpaikkojen lisääminen > tavoite 50 uutta työpaikkaa (brutto) / vuosi	13
6. Kunnan kulujen karsinta	13
7. Verotulojen lisääminen	
8. Työvoiman saatavuuden varmistaminen yrityksille	11
9. Sukupolvenvaihdoksilla ja yrityskaupoilla varmistetaan yrityskannan säilyminen	2 6

KESKEISET TOIMENPITEET

1. Panostetaan vahvasti markkinointiin ja myyntiin.
2. Haetaan erilaisten työkalujen avulla systemaattisesti yrityksiä, jotka ovat valmiita sijoittamaan liiketoimintansa kunnan alueelle.
3. Kartoitetaan kunnassa toimivien kasvuyritysten tarpeet ja luodaan edellytykset niiden liiketoiminnan kehittämiseksi.
4. Lisätään yrittäjyyskasvatusta kouluille ja yrittäjäkoulutusta yritystoiminnasta kiinnostuneille.
5. Rakennetaan teollisuustilaa yrityksille, joilla on kasvustrategia, toteuttamiskelpoinen liikeidea ja joiden talous on kunnossa.

RYHMÄTYÖ 4 > millä toimenpiteillä

- Ryhmä laittaa järjestykseen toimenpiteet, joiden avulla tavoitteet voidaan saavuttaa tai tekee oman esityksen muista toimenpiteistä tavoitteiden saavuttamiseksi
- Lopuksi tuplatiimitarkastelu

1. Kartoitetaan kunnassa toimivien kasvuyrittäjien tarpeet mm. toimitilojen osalta ja osallistutaan näiden investointeihin, mikäli yritysidea on toimiva ja yrityksen taloustilanne kunnossa. **11111111**
2. Rakennetaan nelostien varteen teollisuustilaa yrityksille, joiden liikeidea on toteuttamiskelpoinen ja yrityksen taloustilanne on vakaalla pohjalla ja jos investoinnille saadaan vähintään 5-7 %:n tuotto. **11111111**
3. Aloitetaan 10 euron yritystonttikampanja.
4. Haetaan systemaattisesti erilaisten työkalujen avulla yrityksiä, joilla on kasvustrategia ja jotka hakevat kuntaa, minne voisivat sijoittaa liiketoimintaansa eri argumenteilla. **11111111**
5. Panostetaan vahvasti markkinointiin ja myyntiin, jotta teollisuus- ja palveluyritykset kiinnostuisivat alueesta. **11111111**
6. Varmistetaan, että alueella on saatavilla edullisia omakotitalontontteja (1 euron tontti) ja vuokra-asuntoja. **16**
7. Parannetaan kunnan palvelurakennetta ja varmistetaan koulutuksen avulla yrityksille osaavaa työvoimaa.
8. Lisätään yrittäjyyskasvatusta kouluille ja koulutusta/neuvontaa yritystoiminnasta kiinnostuneille. **11111111**
9. Panostetaan yritysten ja kuntien suhdetoimintaan sekä verkostoitumiseen. **6**

RYHMÄN OMA EHDOTUS, kirjoita alle
AMMATILLISEN KOULUTUKSEN SÄÄYMINEN ALUEELLA. **11111111**

Elinkeinopalvelujen johtajana toimii elinkeinojohtaja Ismo Mäkeläinen, joka

- Vastaa elinkeinotoiminnan strategisen ja toiminnallisen suunnittelun johtamisesta
- Vastaa elinkeinotoiminnan operatiivisesta johtamisesta ja kehittämisestä
- Raportoi kunnanhallituksen mandaatilla toimivalle elinvoimaryhmälle
- Palvelu ostetaan seutukunnalta

Tehtävinä mm.

- Yritysneuvonta mm. nykyisten yritysten kehittäminen ja uusien yritysten synnyttäminen
- Elinvoimaisuuden kehittäminen ja markkinointi sekä viestintä
- Toimintaedellytysten luonti yritystoiminnalle ja sen kehittämiseksi
- Yritysten hankinta alueen ulkopuolelta
- Yrityksille tulevien investointien valmistelu/esittäminen päättäjille ja niiden perusteleminen
- Suhdetoiminta yritysten ja muiden verkostojen ja sidosryhmien kanssa
- Yhteistyö alueen kuntien, erityisesti Pyhännän kanssa
- Yhteistyö oppilaitosten kanssa
- Osallistuminen kunnan elinvoimaisuutta ja houkuttelevuutta parantavaan kehitystoimintaan
- Kunnan organisaation kautta on joustavasti käytettävissä hyväksytty kulubudjetti
- Tiivis yhteistyö yrittäjäyhdistyksen kanssa

Elinvoimaryhmä:

- Kunnanhallitus nimeää viisijäsenisen elinvoimaryhmän luottamushenkilöistä
- Elinvoimaryhmä voi kutsua mukaan kokouksiin tarvittaessa asiantuntijoita
- Strategiset linjaukset ja askelmerkit suunnitelmille
- Tavoitteiden asettaminen ja niiden seuranta
- Työpajat elinkeinojohtajan kanssa, missä yhdessä haetaan ratkaisuja mm. toimintatapoihin, menetelmiin, työkaluihin ja resurssitarpeisiin
- Vahva henkinen ja konkreettinen tuki elinkeinojohtajalle ja muille vastuullisille
- Linkki kunnan, yrittäjien ja elinkeinoelämän välillä

Kunnan organisaatio:

- Elinkeinojohtaja tekee tiivistä yhteistyötä suoraan kunnan eri vastuuhenkilöiden kanssa avoimesti kaikissa asioissa ja hakee yhdessä ratkaisuja käytännön toteutukseen kunnanjohtajan, hallinto- ja talousjohtajan ja teknisen johtajan kanssa.
- Elinkeinojohtaja saa tukea kunnan muista prosesseista joustavasti ja ketterästi

Kulubudjetissa varataan kuntamarkkinointiin 100 000 € ja elinkeinotoimen markkinointiin 100 000 €

- Kattomarkkinointi paikoissa, missä tiedetään niiden vaikutusten olevan merkityksellisiä (esim. valomainostaulut)
- Suoramarkkinointi yritysten ja muiden tahojen kanssa mm. suorakontaktointi
- Somen täysmääräinen hyödyntäminen eri työkaluilla
- Yritysten löytämiseksi ja niiden markkinointiin hankintaan työkalut mm. Vainu
- Osallistuminen messuille ja tapahtumiin, missä saadaan kiinni yrityksiä ja missä voidaan tehdä kuntaa tunnetuksi
- Suhdetoiminta yritysten, verkostojen ja sidosryhmien kanssa
- Vahva yhteistyö oppilaitosten kanssa mm. yrittäjyyskasvatus
- Järjestetään yrittäjäkoulutusta yritystoiminnasta kiinnostuneille verkostojen ja asiantuntijoiden kanssa
- Pro-aktiivista toimintaa vahvistetaan digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyntäen

Investoidaan yritysten toimitiloihin varaamalla ”korvamerkittyä” rahaa vuosibudjettiin noin 1000 000 € seuraavilla edellytyksillä:

- Kun on kyseessä merkittävä uusi liiketoiminta, mikä parantaa alueen elinvoimaisuutta selkeästi
- Kun on kyseessä merkittävä kasvuyritys, mikä pystyy työllistämään huomattavasti uusia henkilöitä
- Yrityksen liikeidea on uskottava
- Yrityksellä on kasvustrategia
- Yrityksen talous on kunnossa ja tase vahva
- Yritys on valmis tekemään pitkän vuokrasopimuksen n. 15 vuotta
- Sijoitukselle pitää saada vuosittaista tuottoa 5-7 %

1. Panostetaan markkinointiin ja henkilöstöresursseihin
2. Ollaan valmiita investoimaan yritystiloihin
3. Nelostien tai muuhun olemassa olevaan infraan saadaan perustettua 2-3 palvelualan, matkailun tai teollisuuden alan yritystä sekä vahvistetaan nykyisten yritysten liiketoimintaa
4. Kehitetään palveluita ja lisätään alueen vetovoimaisuutta mm. kauppapaikka Aarnipirtin alueelle, missä kunta on merkittävä vuokraaja kohteessa
5. Vahvistetaan terästeollisuuden keskittymää SSAB:n ympärille ja pyritään saamaan muutakin alihankintaa alueelle suuryrityksiltä

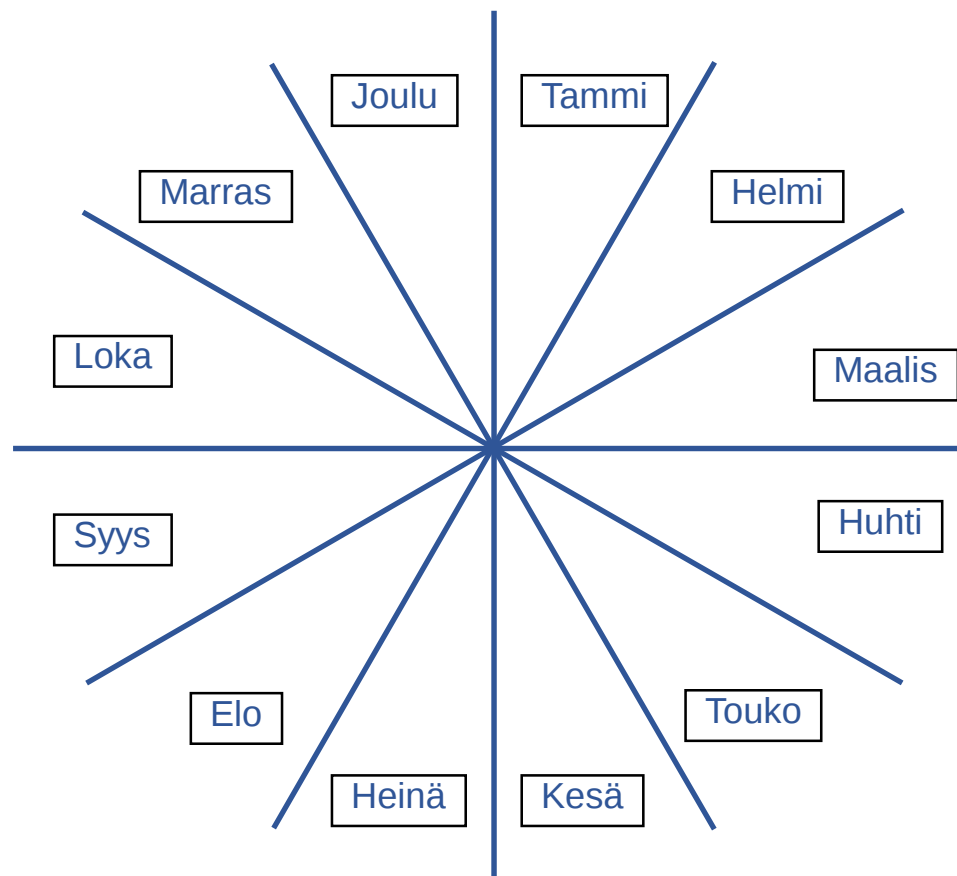

YLEISAIKATAULU

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Muuta
Organisointi	11/2018	Luottamus- ja virkamiesjohto yhdessä	Elinvoimaryhmän nimeäminen, virkamiesten toimenkuvien tarkentaminen, Ismo Mäkeläisen toimenkuvan tarkentaminen ja tehtävänimike
Elinkeino-ohjelma	11/2018	Kunnanjohtaja ja yrityspalvelupäällikkö	Pohjana päättäjien, virkamiesten ja yrittäjien osallistaminen valmisteluvaiheessa
Kulubudjetti	12/2018	Virkamiesjohdon esitys	Varataan kuntamarkkinointiin 100 000 € ja elinkeinojen markkinointiin 100 000 €
Investointibudjetti	12/2018	Virkamiesjohdon esitys	Varataan yritysten toimitila-investointeihin 1000 000 € vuodelle 2019
Toiminnan käynnistäminen	1/2019	Strategiaryhmä, elinkeinojohtaja, virkamiesjohto	Toteutetaan elinkeino-ohjelmaa > tehdään tarkempi toimintasuunnitelma vuosikellon muotoon

VUOSIKELLO

Vuoden 2019 keskeiset toimenpiteet merkitsee elinkeinojohtaja vuosikelloon 01/2019 mennessä. Vuosikello priorisoi toimenpiteet ja toimii samalla toimintasuunnitelmana.

Osallistamisen kautta on elinkeino-ohjelmassa kuultu vahvasti päättäjien, virkamiesten ja yrittäjien ääntä.

Kunnan päättäjillä ja virkamiesjohdolla sekä yrittäjillä on yhteinen näkemys tavoitteista, toimenpiteistä ja resursseista, joiden avulla kunnan elinvoimaisuutta ja vetovoimaisuutta voidaan parantaa.

Elinkeino-ohjelmaa lähdetään toteuttamaan suunnitelman mukaisesti panostamalla henkilöresursseihin, markkinointiin ja myyntiin sekä toimitilainvestointeihin.

Kiitos !

